

ELS NOSTRES MÀRTIRS, TESTIMONIS DE L'ESSENCIAL

Amb unes poques pinzellades, el *Via Crucis* resumit que hem fet abans de la missa ens ha recordat breument la persecució i el patiment de què foren objecte aquest grup de germans nostres en la fe. I alhora ens ha recordat també el testimoni cristià —de fe, d'amor, de perdó i d'esperança— que amb la seva mort ens van donar. Un *testimoni*, és a dir, un *martiri* que avui hem vingut avui a recordar, a agrair i a proclamar.

Tanmateix, abans de seguir endavant, deixeu-me aclarir un dubte o possible ambigüitat en l'apreciació del seu martiri: —«*Van donat la vida per Crist!*», diem nosaltres. Però: —«*No son més que unes víctimes de la guerra, unes de tantes, i prou!*» diran d'altres. Sí, és cert, n'hi ha que ho creuen així i ho diuen, però nosaltres sabem que això només ho poden dir els qui veuen superficialment només una instantània, només una escena, però no saben res de la pel·lícula. No saben res d'aquesta pel·lícula que és vida de cadascú, que és la vida de cada un d'aquests màrtirs que avui honorem. I la pel·lícula de la seva vida, en la seqüència final, ens diu dues coses d'aquests màrtirs:

1. **Que a tots se'ls va oferir possibilitat d'escapar a la mort:** havien de fer només un gest simbòlic que voldria dir que es feien enrere en les seves opcions i que renunciaven a la vida i acció per les quals eren perseguit.
2. **Que tots van morir perdonant.** I aquest segon punt és tant o més important que el primer: Si haguessin mort maleint —des de la impotència— els seus botxins, no serien màrtirs. Però van morir, per Crist, perdonant com Crist perdonava de la creu espant. Són *màrtirs*, és a dir, *testimonis*, també del perdó de Crist.

Per això, tots els qui avui ens hem aplegat aquí, som ben conscients que la memòria històrica que recordem en aquest acte no té absolutament res de reivindicatiu ni tampoc pretén passar comptes amb ningú. Em fa gairebé vergonya repetir una vegada més que els Missioners claretians des del primer moment han perdonat incondicionalment els qui ens van arrabassar cruelment aquests germans de congregació. I si els nostres germans van morir perdonant, l'únic homenatge digne que els podem fer és el d'assumir, reafirmar i estendre també nosaltres el seu perdó.

Algú havia entabanat els botxins i els havia fet creure que per crear un món nou i millor, més just i més igual, havien d'eliminar els qui ells consideraven defensors del món que, segons ells, calia superar. És allò de Jesús a l'evangeli: «Perseguint-vos a vosaltres pensaran que fan un favor a Déu!»... Efectivament, els botxins dels nostres màrtirs volien —ells també— crear un món nou i diferent... però per camins equivocats..., que res no tenien a veure amb els camins que Jesús ens proposa a l'evangeli per construir aquest món nou que anomenem Regne de Déu.

D'aquí ve que, quan els nostres germans màrtirs lliuraven la seva vida cridant: «*Visca Crist Rei!*» no feien més que proclamar, al final sobtat de la vida, tot allò pel que havien viscut i pel que consideraven que valia la pena fins i tot de morir: ja que el món nou, el Regne de Déu, només es pot construir a partir de l'amor, del servei, del perdó. Quan en el moment de la seva inesperada mort cridaven: «*Visca Crist*

Rei», els nostres màrtirs estaven carregant de sentit profund **tant** la vida que en aquell moment decididament lliuraven, **com** la vida entera que haurien volgut lliurar al servei del Regne de Déu, és a dir, al servei d'un món nou, en favor dels germans.

Però l'aclamació a Crist Rei s'anava alternant amb un altra igualment clara i entenedora: «*Visca el Cor de Maria!*». És cert que aquells missioners que Sant Antoni M. Claret a mitjan segle XIX havia fundat a la ciutat de Vic es diuen claretians, però es diuen també «Fills del Cor de Maria» —i amb aquest nom els fundà, ens fundà, el p. Claret. «Fill» a l'evangeli és el que fa les coses que veu fer al seu pare, a la seva mare. Jesús recriminava els fariseus i els deia: « Si fóssiu fills d'Abraham faríeu les obres d'Abraham» (Jn 8,39). L'ideal d'aquells missioners «*Fills del Cor de Maria*» és fer les obres de Maria, viure com ella, que va ser la primera deixeblla de Jesús.

En l'aplec dels màrtirs d'aquest 2022, inaugurarem un plafó en ceràmica —instal·lat a l'interior de del «Cobert de la Mina»— i que vol substituir la ceràmica que hi presidia fins ara, però que mans no amigues van destrossar fa uns mesos. Tant la imatge profanada com la nova que la reemplaça son obra, totes dues, del p. Josep Vilarrubias. El nou plafó representa Maria en actitud d'escolta i de mirada interior, amb un lema que recull aquelles paraules de l'evangeli: «*Maria guardava totes aquestes coses en el seu cor...*». Perquè si aquells missioners es van mantenir fermes davant les bales, va ser per tot el que, com Maria, duien en el seu cor.

Un segon esdeveniment volem recordar en aquest aplec i és que durant l'estiu de 1997, per tant, ara fa 25 anys, un *Camp juvenil de treball*, arranjava aquest «Espai martirial» on ara ens trobem. Celebrem, per tant, el XXV aniversari d'aquest Espai i d'aquest Aplec, i recordem amb agraïment el *Camp juvenil de treball* que el va fer possible. Eren joves de procedències diverses però units per un mateix esperit i uns mateixos ideals i que van respondre de forma entusiasta a la invitació que els va fer el p. Josep Vilarrubias. Geogràficament venien Balaguer, Tornabous, Hostalets de Sant Antolí, Igualada, Santa Margarida de Montbui, Sant Boi i Barcelona, i espiritualment pouaven en diversos Moviments Cristians i Voluntariats com ara el Moviment HORA-3 i el Moviment de Joves d'Urgell, units per l'Hospitalitat de Lourdes i per diferents «Pasqües Joves» en què participaven. Mesos més tard, ells mateixos explicaven el que havien fet aquell estiu: «*El Camp de Treball consistí a preparar el nou espai martirial. Per fer-ho vam haver d'esbrossar els arbres, desmuntar la Creu plantada allà pels anys 40, i començar a picar les parets del cobert de la Mina. Han estat uns dies ben aprofitats, aquests, del 9 a 13 de Juliol!*»

Aquest esment que n'hem volgut fer no és només perquè tothom ho sàpiga, sinó perquè tots i cada un dels joves que van realitzat aquell Camp de Treball, rebin avui el nostre agraïment i homenatge.

Ja ho veieu: tenim motius —més que de sobres— per afegir a l'*Eucaristia*, és a dir, per afegir a l'*acció de gràcies* que estem celebrant. Si tota Eucaristia és acció de gràcies per l'amor que Jesús ens ha mostrat donant la vida per nosaltres, avui donem gràcies per tants germans nostres en la fe, que de formes tan diferents han donat la seva i l'han posada al servei dels germans. Donem-ne gràcies a Déu.

Pere Codina i Mas, cmf.